

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen
Lena Ribbing

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2019-05-21
Dnr VON 2019/0059

Revidering av Vård- och omsorgsnämndens riktlinjer för bistånd enligt socialtjänstlagen till äldre och personer med funktionsnedsättning

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämndens riktlinjer för bistånd enligt socialtjänstlagen till äldre och personer med funktionsnedsättning gällande från 2017-01-01 behöver revideras. Anledningen till revideringen är dels Vård- och omsorgsnämndens beslut 2019-03-19, VON § 4:7, ekonomisk åtgärdsplan, och dels behovet av justering i enlighet med aktuellt rättsläge och skälighetsnivån i länet.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämnden beslutar

Godkänna reviderade riktlinjer för bistånd enligt socialtjänstlagen till äldre och personer med funktionsnedsättning att gälla från 2019-07-01.

Bakgrund

Vård- och omsorgsnämndens nu gällande riktlinjer för bistånd enligt socialtjänstlagen till äldre och personer med funktionsnedsättning är beslutade att gälla från 2017-01-01, VON § 10:10. Behovet av att revidera dessa riktlinjer är föranlett av att Vård- och omsorgsnämnden under sitt sammanträde 2019-03-19 beslutade om en åtgärdsplan med mål att få en budget i balans. Åtgärdsplanen innefattar bland annat en översyn och revidering av gällande riktlinjer för bistånd enligt socialtjänstlagen till äldre och personer med funktionsnedsättning.

I samband med revideringen har jämförelse gjorts med länets kommuner, och främst med de kommuner med jämförbara förutsättningar som Österåker (uppgifter ur Kolada). Hänsyn har också tagits till aktuellt rättsläge och det utvecklingsbehov som kommunen står inför där digitala lösningar kan användas.

Förvaltningens slutsatser

Nedan redovisas de delar som, utöver vissa redaktionella ändringar, föreslås bli reviderade eller tillagda som nya avsnitt i nu gällande riktlinjer. Sidhänvisning sker till Vård- och omsorgsnämndens riktlinjer för bistånd enligt socialtjänstlagen till äldre och personer med funktionsnedsättning som föreslås gälla från 2019-07-01.

Socialtjänstlagen (2001:453) SoL och rätten till bistånd (s. 3)

I det här stycket förtydligas att uppföljning sker av fattat biståndsbeslut vid förändrade individuella behov men senast innan beslutsperiodens slut. Vid uppföljningen görs även en ny bedömning av tidsåtgång för beviljade insatser.

Tjänsteutlåtande

Ledsagning (s. 7-8)

Ledsagning syftar till att bryta den isolering som äldre och personer med funktionsnedsättning kan uppleva och möjliggöra för den enskilde att t.ex. besöka vänner, gå till frisör, delta i fritidsaktiviteter eller i kulturlivet. I gällande riktlinjer ligger aktiviteten promenad och utevistelse som insats under *ledsagning* men föreslås vid revidering att flyttas till insatsen *social aktivitet* istället, som blir ett nytt avsnitt i riktlinjerna (sid 12-13). Skälig levnadsnivå för ledsagning bedöms i gällande riktlinjer omfatta 5 timmar/ månad men föreslås vid revidering omfatta upp till 4 timmar/ månad med hänvisning till att promenad och utevistelse erbjuds under annan insats och därför inte behöver avsatt tid under insatsen ledsagning. Individuell bedömning görs alltid.

Inköp (s.9-10)

I samband med bedömning av rätt till bistånd i form av inköp ska det utredas om behovet kan tillgodoses på annat sätt. En viktig del i bedömningen är att se till den enskildes digitala förmåga. Om den enskilde kan hantera inköp via internet bedöms behovet kunna tillgodoses på annat sätt än genom hemtjänstinsats. Om den enskilde inte har kunskap om digitala inköp men bedöm ha förutsättningar att lära sig (t.ex. om enskild kan hantera andra typer av inköp via internet) kan stöd vid beställning av matvaror via internet beviljas under en period. Skälig levnadsnivå bedöms tillförsäkras genom inköp 1g/veckan om särskilda skäl inte föreligger. Individuell bedömning görs alltid.

Ärenden (s. 10)

I samband med bedömning av rätt till bistånd i form av apoteksärenden ska det utredas om behovet kan tillgodoses på annat sätt. I bedömningen ska hänsyn tas till den enskildes förmåga att sköta beställning av hemleverans av läkemedel via apotekets e-tjänst. Om den enskilde inte har kunskap om digitala beställningar, men bedöms ha förutsättningar att lära sig, kan stöd vid beställning av läkemedel via internet beviljas under en period. Hjälp med ärenden varannan vecka bedöms tillförsäkra skälig levnadsnivå om särskilda skäl inte föreligger. Individuell bedömning görs alltid.

Avlösning (s. 15)

Bistånd med avlösning i hemmet kan beviljas då anhöriga som vårdar närstående är i behov av vila eller för att kunna göra egna aktiviteter och utträta ärenden. Det förutsätter att den enskilde är i behov av tillsyn och inte kan lämnas ensam samtidigt som den anhörige är i behov av egen tid. Avlösningen består enbart av de personliga omvårdnadsinsatser som den sökande har behov av under den tid som den anhörige lämnar hemmet. Avlösning ska inte ersätta hemtjänstinsatser.

I gällande riktlinjer kan avlösning 10 tim/ vecka beviljas och med denna nivå ligger Österåker högst i länet. Vid revidering föreslås upp till 20 timmar/månad vilket bedöms ligga mer i linje med länets skälighetsnivå. Även med denna nivå ligger Österåker i det övre skiktet. Upp till 20 timmar/ månad bedöms tillförsäkra en skälig levnadsnivå om särskilda skäl inte föreligger. Individuell bedömning görs alltid.

Social aktivitet (s. 12-13)

Sociala relationer, gemenskap och starka nätverk är viktigt för att bryta isolering och främja gemenskap med andra. Insatsen social aktivitet kan innefatta t. ex. promenader och utevistelse, en pratstund, högläsning, hjälp att läsa post, baka och fika. Social aktivitet upp till 4 timmar/ månad bedöms tillförsäkra skälig levnadsnivå om särskilda skäl inte föreligger. Individuell bedömning görs alltid.

Tjänsteutlåtande

Förvaltningen ser det som nödvändigt att revidera gällande riktlinjer för att främja både rättssäkerhet och ekonomiska resultat. De förändringar som föreslås bedöms vara i linje med det mål som formulerats i upprättad åtgärdsplan 2019-03-19 och är även i samklang med aktuellt rättsläge och skälighetsnivån i jämförbara kommuner i länet.

Förvaltningens bedömning är att dessa åtgärder kvalitetsmässigt innebär en marginell skillnad för brukaren och att skälig levnadsnivå tillförsäkras brukaren även fortsättningsvis.

Tidigare beredning och beslutsunderlag

Vård- och omsorgsnämnden beslut 2019-03-19, VON § 4:7, ekonomisk åtgärdsplan

Bilagor

1. Vård- och omsorgsnämnden beslut 2019-03-19, VON § 4:7, ekonomisk åtgärdsplan
2. Vård- och omsorgsnämndens riktlinjer för bistånd enligt socialtjänstlagen till äldre och personer med funktionsnedsättning som föreslås gälla från 2019-07-01 (alla redaktionella ändringar samt reviderade och nytillkomna avsnitt är gulmarkerade)
3. Vård- och omsorgsnämndens riktlinjer för bistånd enligt socialtjänstlagen till äldre och personer med funktionsnedsättning gällande från 2017-01-01

Erica Sundberg
tf. Socialdirektör

Susanne Fäldt
Enhetschef, enheten för äldre och funktionsnedsatta

Expedieras